738/05

Den 19. december 2005 blev i sag nr. 66.328:

xxxx xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en pensionsordning i PFA Pension, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension og yde præmiefritagelse i perioden 1/5 2005 til 1/12 2007.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevnetab ikke er nedsat med mindst halvdelen.

Det fremgår af sagen, at selskabet i november 2004 modtog klagerens ansøgning om udbetaling af invalidepension samt lægeattest, hvoraf det bl.a. fremgår, at klageren, der er født i 1942, lider af følger efter en blodprop i 1998 i venstre arm. Efter et operativt indgreb i efteråret 2002 pådrog han sig lammelse af venstre hånd og underarm. Af ansøgningen fremgår videre:

"Giv en kort beskrivelse af din helbredstilstand, og hvordan den påvirker din evne til at arbejde:

Venstre hånd kan kun bruges som støttehånd. Som eksempel kan nævnes at jeg må bruge højre hånd til hjælp for at åbne computeren.

…

Hvilke arbejdsfunktioner kan du ikke udføre pga. sygdommen?

Alt fysisk arbejde, hvor jeg skal bruge begge hænder. Alt andet kun i begrænset omfang med én hånd.

…

Har du supplerende oplysninger, som du skønner har betydning for pensionssagen?
Jeg er blevet opsagt i min nuværende stilling til fratrædelse 30.4.2005. I min nuværende tilstand, vil jeg ikke kunne få ansættelse hos noget firma. Ingen vil ansætte en medarbejder, som kun kan arbejde med højre hånd og de deraf følgende begrænsninger."

Overlæge O.O., der er speciallæge i neurokirurgi, udarbejdede til Patientklagenævnet en speciallægeerklæring af 27/9 2004, hvoraf det bl.a. fremgår:

"Færdigheder

Patienten er delvis selvhjulpen med hensyn til af- og påklædning og personlig hygiejne, idet han må have hjælp fra hustruen til at knappe små knapper, fx manchetknapper på højre side. Han kan ikke strække fingrene ud på venstre hånd og er ikke i stand til at holde på noget som helst, fx når han laver mad og her skræller kartofler eller snitter grøntsager.

Under bilkørsel kan han ikke betjene knapper med venstre hånd og kan heller ikke betjene tasterne på computeren med venstre hånd. Venstre hånd fungerer i realiteten nu kun som støttehånd.

Arbejdsforhold og socialt

Tidligere indehaver af et firma for værktøjsimport. Dette har han nu solgt, men han er nu beskæftiget i sit tidligere firma som administrerende marketingschef."

Efterfølgende stilledes selskabet følgende spørgsmål til overlæge O.O.:

"- Ses der klar overensstemmelse mellem dine undersøgelsesresultater og de af forsikrede angivne begrænsninger og smerter?
- Den aktuelle erhvervsevne?
- Den generelle erhvervsevne?"

Overlæge O.O. besvarede spørgsmålene ved skrivelse af 18/2 2005, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Med hensyn til første spørgsmål må jeg erkende, at der i min erklæring ikke er anført noget som helst om smerter, men kun om funktionsnedsættelse, og jeg kan af de medsendte papirer ikke afgøre, om der skulle være indtrådt smerter på et senere tidspunkt.
>
> Med hensyn til funktionsnedsættelsen af venstre arm er der fuld overensstemmelse med mine undersøgelsesresultatet og det af patienten angivne motoriske handicap, idet venstre arm som anført i erklæringen reelt kun fungerer som støttearm.
>
> Med hensyn til patientens aktuelle og generelle erhvervsevne kan jeg kun sige, at han som følge af den ubrugelige venstre arm helt klart ikke kan fungere i et hverv, der kræver fuld funktion af begge arme, hvorimod placering i en administrativ stilling ikke skulle være udelukket."

I skrivelse af 7/3 2005 til klageren meddelte selskabet, at det ikke fandt, at hans generelle erhvervsevne var nedsat i en sådan grad, at han var berettiget til invalidepension og præmiefritagelse i henhold til de gældende forsikringsbetingelser. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

> "Ved afgørelsen har vi lagt vægt på oplysningerne om:
> - at din venstre arm må anses for ubrugelig,
> - at det ikke er udelukket, at du kan bestride en administrativ stilling,
> - at du ikke er sygemeldt, men indtil den 30. april 2005 bestrider en fuldtidsstilling."

Klageren har herefter indbragt sagen for nævnet, hvor han har gjort gældende, at selskabet som minimum skal udbetale halv invalidepension samt yde halv præmiefritagelse. Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

> "Jeg forstår ikke at PFA blander arbejdstid og funktionsdygtighed sammen. Det må være egnetheden til at udføre et arbejde, der er et udtryk for erhvervsevnen, og ikke hvor længe man kan arbejde.

Da jeg ikke er syg i øvrigt, har jeg ingen problemer med at arbejde en hel arbejdsdag, men på grund af min venstre arms tilstand er det naturligvis stærkt begrænset, hvilke funktioner, jeg kan varetage.

Jeg har været ansat i mit job siden den 1. oktober 2002, hvor min nuværende arbejdsgiver H.J. A/S overtog aktiviteterne i min virksomhed og dermed også mig. Det var et led i aftalen, at jeg skulle arbejde i virksomheden, til den 1. december 2007, hvor jeg skal pensioneres.
Det er baggrunden for, at jeg i dag har haft et arbejde, til trods for min begrænsede erhvervsevne.
Min månedsgage udgør kr. 43.000,00.

I aftalen var der imidlertid indbygget et opsigelsesvarsel på ni måneder og på grund af dårlige resultater har virksomheden nu gjort brug heraf, og jeg er blevet sagt op til fratrædelse den 30. april 2005.
Det er årsagen til, at jeg har ansøgt om invalidepension fra 1. maj 2005 til den 1. december 2007.

<u>Méngrad</u>
Da jeg ikke fra PFA har kunnet få oplyst, hvordan man har fundet frem til, at min erhvervsevne med en ubrugelig venstre arm hverken er nedsat til 1/3 eller derunder eller 1/2 eller derunder af min fulde erhvervsevne, har jeg foretaget mine egne undersøgelser hos Arbejdsskadestyrelsen og mit andet forsikringsselskab Alm. Brand.

Af Arbejdsskadestyrelsens méntabel af 2004 opdateret 1. januar 2005 fremgår det, at den danner grundlag for afgørelser om godtgørelse for varigt mén, og at ménprocenterne i tabellen sjældent fraviges.
Tab af venstre arm fastsættes her til en méngrad på 65 %.

Selvom der i mit tilfælde ikke er tale om en arbejdsskade, kan méngraden vel sidestilles hermed, da der også i mit tilfælde i høj grad er tale om et varigt mén - blot ef-

ter en fejloperation. I begge tilfælde er der tale om en ubrugelig venstre arm, og den nedsatte arbejdsevne ligger jo meget tæt på 2/3 (66.67 %)

Alm. Brand bekræfter, at det også er Arbejdsskadestyrelsens méngrader, der danner grundlag for forsikringsselskabernes udbetaling af eventuel **invalideforsikring**. Dette princip må vel også gælde i mit tilfælde, selvom der her er tale om invalidepension og ikke invalideforsikring. (Jeg vedlægger oversigt fra Alm. Brand over méngrader).

Jeg finder det derfor helt urimeligt, at PFA undslår sig for at udbetale min invalidepension …"

I skrivelse af 4/4 2005 til nævnet har selskabet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har bl.a. henvist til, at forsikringen ikke dækker varigt mén, men erhvervsevnetab, og har nærmere redegjort herfor.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse.

…

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

Nævnet udtaler:
Nævnet bemærker, at forsikringen dækker tab af erhvervsevne, ikke varigt mén.

Efter gennemgang af sagen finder nævnet det på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere. Under henvisning til de gældende forsikringsbetingelser er der herefter ikke grundlag for på nuværende tidspunkt at pålægge selskabet at yde klageren forsikringsdækning, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand